

Кредит 1. Принципи оцінки стану організму людини

Тема 1. Принципи оцінки стану організму людини. Лікарський контроль, мета і завдання. Складові комплексу лікарського контролю. Наукова основа лікарського контролю. Система діагностики в лікарському контролі.

Література [1–4; 7; 10; 11; 24]

Тема 2. Основні методи оцінки і діагностики. Методи діагностики, що використовуються в лікарському контролі. Класифікація методів діагностики. Суб'єктивні методи діагностики: скарги, анамнез. Види анамнезу (загальний, професійний). Значення анамнезу в системі діагностики. Об'єктивні методи діагностики (огляд, оцінка об'єму рухів у суглобах, пальпація). Критерії: “клінічної норми”, “анатомічного варіанта”, “патології”. Принцип “індивідуалізації” в лікарському контролі. Інструментальні методи об'єктивізації обстеження (гоніометрія, соматометрія, динамометрія).

Література [12; 14–16; 21]

Тема 3. Додаткові методи обстежень. Принцип об'єктивізації досліджень у лікарському контролі. Методи візуалізації (рентгенологічні, ядерно-магніторезонансні, ультразвукові). Методи верифікації — лабораторні і електро-фізіологічні. Можливості методів, показання та протипоказання, ефективність.

Література [14; 17; 18]

Тема 4. Інструментальні методи досліджень у лікарському контролі. Класифікація інструментальних методів досліджень у лікарському контролі. Можливості методів, показання та протипоказання, ефективність.

Література [14]

Кредит 2.

Лабораторні методи досліджень у лікарському контролі

Тема 5. Лабораторні методи досліджень у лікарському контролі. Класифікація лабораторних методів дослідження. Можливості методів, показання та протипоказання. Показники якості лабораторних досліджень: специфічність, чутливість, клінічна ефективність.

Література [6; 12; 23; 24]

Тема 6. Гематологічні і цитологічні методи досліджень. Функціональна гематологія в лікарському контролі. Кількісні та якісні показники. Варіація норми. Цитологічні методи дослідження. Класифікація методів. Можливості методів, показання та протипоказання, ефективність. Типи лабораторних висновків і термінологія.

Література [23]

Тема 7. Мікробіологічні та імунологічні методи досліджень. Класифікація мікробіологічних і імунологічних методів досліджень. Можливості методів, показання та протипоказання, ефективність. Література [4–6; 22; 25; 26]

Тема 8. Комплексність методів досліджень. Сучасні принципи комплексності для оцінки функціонального стану організму людини. “Протокольні” методики досліджень у лікарському контролі. Скринінгові та моніторингові програми. Методи формування “діагностичних протоколів” залежно від умов і завдань обстеження. Сумісність між методів діагностики. Література [12]

Кредит 3.

Лабораторне виявлення варіантів норми в лікарському контролі

Тема 9. Лабораторне виявлення варіантів норми в лікарському контролі. Уявлення про “лабораторну норму”. Кількісні та якісні показники. Дискримінантні величини. Варіація лабораторних величин. Методи розрахунку. Література [9–23]

Тема 10. Система контролю якості лабораторних методів дослідження. Система контролю якості досліджень у лікарському контролі. Значення системи контролю якості. Види контролю якості (внутрішньо- і міжлабораторний). Методи оцінки якості лабораторних досліджень (специфічність, чутливість, інформативність). Джерела діагностичних помилок. Класифікація діагностичних помилок. Методи уникнення діагностичних помилок. Література [20; 23]

Тема 11. Організація лікарського контролю: лікарські обстеження. Мета і завдання лікарського обстеження. Показання і протипоказання до занять фізичною культурою та спортом. Класифікація видів лікарського обстеження (первинне, повторне, додаткове). Залежність методів досліджень від завдань. Організація лікарського обстеження. Взаємодія між лікарем і тренером (менеджером) команди. Література [8; 13]

Тема 12. Організація лікарського контролю: лікарсько-педагогічні спостереження. Мета і завдання лікарсько-педагогічного спостереження. Форми лікарсько-педагогічного спостереження. Організація лікарсько-педагогічного спостереження. Взаємодія між лікарем і тренером (менеджером) команди щодо організації ефективного лікарського контролю. Література [8; 13]

Кредит 4.

Організація лікарського контролю: лікарсько - спортивна консультація

Тема 13. Організація лікарського контролю: лікарсько-спортивна консультація. Мета і завдання лікарсько-спортивної консультації. Види лікарсько-спортивних консультацій. Залежність методів лікарсько-спортивного консультування від завдання. Організація лікарсько-спортивних консультацій. Взаємодія між лікарем і тренером (менеджером) команди. Література [8; 13]

Тема 14. Організація лікарського контролю: санітарно-гігієнічний контроль. Мета і завдання санітарно-гігієнічного контролю за заняттями фізичною культурою та спортом. Види санітарно-гігієнічного контролю. Залежність методів санітарно-гігієнічного контролю від завдань. Організація санітарно-гігієнічного контролю. Взаємодія між лікарем і тренером (менеджером) команди. Література [8; 13]

Тема 15. Організація системи обстежень спортсменів. Роль менеджера в організації контролю за тими, хто займається: оздоровчою фізичною культурою, адаптивною фізичною культурою, спортом. Особливості організації обстеження спортсменів залежно від видів спорту та амплуа спортсменів. Методи реєстрації та оцінки ефективності контролю за станом здоров'я спортсменів. Література [8; 13; 19]

3. Рекомендована література

1. Агаджанян Н. А., Катков А. Ю. Резервы нашего организма. — М.: Знание, 1979.
2. Акинщикова Г. И. Телосложение и реактивность организма человека. — Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1969.
3. Биология человека / Под ред. Дж. Харрисона. — М.: Мир, 1979.
4. Виноградов В. В. Гормоны, адаптация и системные реакции организма. — Минск: Наука и техника, 1989.
5. Виру А. А., Кырге П. К. Гормоны и спортивная работоспособность. — М.: ФиС, 1983. — 159 с.
6. Волков Н. И. Закономерности биохимической адаптации в процессе спортивной тренировки: Учебное пособие для слушателей высшей школы тренеров ГЦОЛИФКа. — М., 1986.— 63 с.
7. Всемирная организация здравоохранения. Привычная двигательная активность и здоровье: региональные публикации ВОЗ. — Копенгаген, 1982. — 195 с.

8. Детская спортивная медицина / Под ред. С. Б. Тихвинского, С. В. Хрущева. — М.: Медицина, 1991.
9. Иорданская Ф. А. О норме и патологии у ведущих спортсменов / Донозологические состояния у спортсменов и слабые звенья адаптации к мышечной деятельности. — М., 1982. — С. 10–18.
10. Кассиль Г. Н. Внутренняя среда организма — М.: Наука, 1983.
11. Клиорин А. И., Чтецов В. П. Биологические проблемы учения о конституциях человека. — Л.: Наука, 1979. — 164 с.
12. Лондо М. А. Молекулярная природа отдельных физиологических процессов. — М.: Наука, 1985.
13. Макарова Г. А. Практическое руководство для спортивных врачей. — Краснодар, 1998.
14. Мартиросов Э. Г. Методы исследования в спортивной антропологии. — М.: ФиС, 1982. — 199 с.
15. Медицинские аспекты спортивного отбора / Р. Е. Мотылянская, В. К. Велитченко, Л. М. Перминов. — М., 1988.
16. Меерсон Ф. З., Пшенникова М. Г. Адаптация к стрессовым ситуациям и физическим нагрузкам. — М.: Медицина, 1988. — 256 с.
17. Методологические основы спортивной морфологии. — М.: ГЦОЛИФК, 1979.
18. Морфология человека / Под ред. Б. А. Никитюка, В. П. Чтецова. — М.: Изд-во МГУ, 1990.
19. Организация медицинского контроля за развитием и здоровьем дошкольников и школьников: Метод. пособие / Под ред. акад. РАМН Г. Н. Сердюковской. — М.: РИА Максим, 1995. — 120 с.
20. Ошибки в лабораторной диагностике / Под ред. Л. Л. Громашевской. — К.: Здоровья, 1990. — 264 с.
21. Платонов В. Н. Адаптация в спорте. — К.: Здоровья, 1988. — 216 с.
22. Покровский А. А. Биохимические методы исследования в клинике: Справочник. — М.: Медицина, 1969. — С. 258, 469.
23. Руководство по клинической лабораторной диагностике / Под ред. В. В. Меньшикова. — М.: Медицина. — 576 с.
24. Саркисов Д. С., Пальцев М. А., Хитров Н. К. Общая патология человека: Учебник. — М.: Медицина, 1995. — 272 с.
25. Семенов Н. В. Биохимические компоненты и константы жидких сред и тканей человека: Справочник. — М.: Медицина, 1971.
26. Хрисанфова Е. Н. Конституция и биохимическая индивидуальность человека. — М.: Изд-во МГУ, 1990.